

Umeå universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 785 I,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.Hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-14
Reg.nr 641-1321-11

Beslut om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3

Högskoleverket beslutar att ge Umeå universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3.

Ansökan och ärendets hantering

Umeå universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande); universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marlène Johansson, Åbo Akademi; docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo samt universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg. nr 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsstillande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid

examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömarens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömarens grupp har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömarens samlade bedömning är att Umeå universitet har förutsättningar att ge grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att universitetet har vidtagit relevanta åtgärder för att komma tillrätta med brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Umeå universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Cecilia Nordqvist och Joakim Palestro deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömargruppens yttrande 2011-06-14, Bilaga I

Umeå universitet – grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3

Lärosätet prövades för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 hösten 2010 och ansökan avsågs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen byggs således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Bedömargruppens uppfattning är att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Vidare bedöms att lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen. Lärarna bedöms ha en acceptabel vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens även om balansen mellan ämneskompetens och ämnesdidaktisk kompetens i undervisningen är svårbedömd utifrån de presenterade lärraresurserna. Vi finner också en relativt stor osäkerhet knuten till den så kallade beställningsordningen, något som försvårat vår bedömning. Med bidrag från alla fakulteter bedöms lärarna ha den kompetens som krävs för att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan. Vi finner även att lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser men det är oklart hur dessa ska fördelas. Vi konstaterar att enligt ansökan kommer undervisning inom det estetiska området endast att bedrivas av adjunkter, med ett undantag. Lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Vi bedömer att utbildningen ges i en forskande miljö. Universitetet bedriver omfattande forskning både nationellt och internationellt. Vi bedömer även att utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt.

För den verksamhetsförlagda utbildningen finns en utbildningsmiljö som inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

Vi finner att ett nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön. Internationaliseringen bedöms även som välutvecklad.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen i den förnyade ansökan är utarbetad i enlighet med högskoleförordningen. Den har tydlig struktur och innehåller de för inriktningen definierade kurserna.

Kursplanerna är tydliga och anger nivå, poängtal, särskilda behörighetskrav och beskriver examinationsformer. Detta i enlighet med högskoleförordningen. Estetiska läroprocesser beskrivs nu inom såväl ämnesstudier som inom verksamhetsförlagda kurser.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

I den nya ansökan beskrivs tydligt ett relevant innehåll, kurslitteratur, undervisnings- och examinationsformer samt hur forskningsanknytningen säkras. Progressionen är tillfredsställande.

I kursen Naturorientering och teknik är ett stort antal ämnesinstitutioner ansvariga vilket kan innebära att studenterna upplever detta blockämne som fragmentariskt.

En genomläsning av samtliga inskickade kursplaner ger ett samlat intryck av förhållandevis liten andel utländsk litteratur. Förankring i internationell forskning kan även ske genom svensk litteratur, men vi menar ändå att utländsk litteratur kan tjäna som komplement till svenska perspektiv. Men vissa kursplaner, exempelvis för kursen Bedömning för lärande för F-3, utgör undantag.

Perioderna med verksamhetsförlagd utbildning är relativt jämnt fördelade över utbildningen och examinationen beskrivs på ett tydligt sätt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Kraven för olika typer av examination är väl dokumenterade i kursplanerna.

Umeå School of Education har det kvalitetssäkrande och uppföljande ansvaret. För de nya lärarutbildningarna införs ett system med huvudämnesansvar, vilket innebär att Institutionen för språkstudier ansvarar både för samordning inom ämnet, för sammanhang och progression i utbildningen. För de nya utbildningarna införs ett system med huvudämnesansvar, vilket innebär att Institutionen för språkstudier ska ansvara för samordning inom huvudämnet samt för att skapa sammanhang och progression i utbildningen. Bedömargruppen konstaterar att det kommer att ställas stora krav på att skapa helhet och sammanhang i utbildningen. Vi bedömer ändå att samordningen för utbildningsmiljön kommer att fungera på ett tillfredsställande sätt.

Vi finner att det finns system för att säkra att studenterna ges förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Umeå universitet har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar därför Högskoleverket att bevilja ansökan.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande),

Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande),

Universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping,

Universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack,

Universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad,

Professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi,

Universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås,

Professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge,

Docent Marlène Johansson, Åbo Akademi,

Docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad,

Professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo,

Universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola